

Middelen om te bestaan

'Ik kan echt niet meer volgen.' Deze verzuchting van een deelnemer aan de volksuniversiteit van ATD Vierde Wereld Vlaanderen is voor velen herkenbaar. Een lage uitkering, vaste kosten, facturen en uitgaven van alle kanten, het vergt veel acrobatie. Toch is dat niet de enige noemer om deze bijeenkomst begin december 2016 – een aanloop naar de Europese volksuniversiteit - te beschrijven. Meer nog ging het over onzekerheid. Jawel, een laag inkomen, maar bovendien niet weten of je er morgen nog recht op hebt, dat knaagt. Je weet dat je plichten hebt, dat huur moet betaald worden, maar soms lukt het niet. De Europese volksuniversiteit van de Vierde Wereld zette de pijnpunten scherp neer en deed voorstellen.

Een minimuminkomen dat rekening houdt met woonkosten

We kennen mensen die van een minimuminkomen leven, maar die het grootste deel ervan moeten besteden aan woonkosten of huurschulden.

We vragen om een onderscheid te maken tussen de steun voor wonen en het minimuminkomen: zelfs met een fatsoenlijk minimuminkomen kan je er niet van uitgaan dat iedereen zich correct kan huisvesten.

En natuurlijk is het ook belangrijk dat er voldoende aanbod is aan sociale huisvesting, afgestemd op de noden van het land.

Een dilemma vermijden: een inkomen per persoon

Het recht op een minimuminkomen is een voorwaarde om waardig te kunnen leven. In landen van de EU waar dit bestaat, wordt het bijna altijd berekend volgens de gezinssamenstelling. Daar zit een logica in, maar het veroorzaakt dikwijls een dilemma. Het inkomen van de ene partner kan dat van de andere naar beneden halen. En dan gebeurt het dat een koppel verzwijgt dat ze samenwonen. Of een moeder neemt haar zoon in huis die dakloos is, maar ze zegt er niets over, omdat ze het niet redt als zij haar uitkering verliest.

Het recht op geschikte bestaansmiddelen is een individueel recht. Daarom vragen we dat er ook een individueel minimuminkomen komt.

Ook belangrijk is dat de aanvraagprocedures eenvoudig en toegankelijk zijn voor iedereen, en gebaseerd op vertrouwen.

Mensen in armoede hopen om van hun werk te kunnen leven.

Maar we weten dat dit vandaag voor de meesten van hen zeer moeilijk is. We weten ook dat inkomen uit werk voor sommige gezinnen nadelig uitvalt, vooral als een jongere of volwassene in het gezin een paar weken lang een loon heeft, dat in rekening gebracht wordt voor de bepaling van de uitkering van de andere gezinsleden.

We vragen daarom dat de Europese Unie erover waakt dat ieder extra inkomen dat een persoon verwerft uit arbeid, hoe klein ook, een verbetering brengt voor het globale inkomen. En andersom,

als die persoon zijn inkomen uit arbeid verliest, dat zijn vroegere rechten zonder moeite weer hersteld worden.

Bert Luyts